

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1310

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

171

I O I C O D I C E S I H

172

um, atque cum his etiam *Eliphas*, *Heliuth* &c. amicos *Jobi* citatos in margine, quos in textu *Viros sapientes* adpellat. Atque, ut translationis ejus specimen dem, en initium. *De Deo*. In scriptura sacra Deus aliquando nuncupatiue aliquando uero essentialiter dicitur. Nuncupatiue enim ponitur. sicut ad moysen dicitur. Ecce constituite Deum pharaonis. Et sicut idem moyses ait. Si quis hoc uel illud fecerit applica illum ad deos. uidelicet ad sacerdotes. Qui rursum dicit. Diis non detrubes. id est sacerdotibus. Et sicut psalmista ait. Deus stetit in synagoga deorum. in medio autem deos discernit. Essentialiter autem deus dicitur. sicut ipse ad moysen dicit. Ego sum deus patris tui &c. Abrumpitur vero in Articulo de usu biblico vocis Soror his verbis: quia iugo seruitutis egressa archanorum meorum facta es conscia — —.

CXIII.

R. 555 Codex membraneus lat. Sec. XIV. Folior. 117. 4. currente calamo exaratus et minio distinctus *Glossarium* est, sive Expositio omnium Vocum difficiliorum. S. Scripturae simul et Prologorum Hieronymi, ad quam hic ingressus: *De singulis libris byblithece aliquas dictiones proferre libet in medium, ut quandoque de accentu diuidicemus, quandoque de significatione. De propriis autem nominibus raro mentionem faciemus, quia ipsa certam doctrinam fugiunt.*

Adde: et quia eorum interpretatione paene omnibus Codicibus bibliis adscripta reperiebatur. Specimen *Glossatoris* habe: *Prologus super genesim*. *Prologus prefatio quasi prelocutio*. *Prohemium initium dicendi*. *Presagium prescientia*. *Presagus prescius*. *Pentha quinque theucos volumen*. *Inde pentateucus quasi quinque librorum volumen* &c. Singulis fere Libris decursis additur *Epilogus* instar *Spicilegii*, unde conjicio, duorum *Glossatorum* labores hic coniunctos fuisse, quorum tamen neuter alteri doctrinam invideat. Post L. I. *Machab.* recensetur fol. 51. *Psalterium* praevia hac Rubrica: *Incipit translatio psalterij secundum beatum yeronimum raris uocabulis interpositum modicum discrepans a nostra translatione que vulgaris dicitur. Omnia enim librorum translationem sancti ieronimi recipimus nisi hanc. tum quia modicum differunt. tum propter quasdam inconuenientias consensus. ut ibi: Tecum principium. et ibi: Supra dorsum meum. Priore namque loco Ps. CIX. Hieronymi Verchio habet: Populi tui spontanei, altero Ps. CXXVIII. Super cervicem meam arabant &c. utrumque proprius ad Textum hebr. Quod ordinem Librorum ceterorum adtinet, *Jacobi Epistola* post *Apocalypsin* trajecta est, et illam Liber II. *Machab.* cum nova *Glossa Prologi Hieronymi*. *Frater Ambrosius* &c. sequitur. His adjungitur bonum *Notabile in libros prophetarum et in libros regum et postea sequitur linea uel registrum**

pro-

## Wien, Österreichische Nationalbibliothek (ÖNB), Cod. 1310

Michael Denis: Codices Manuscripti Bibliothecae Palatinae Vindobonensis Latini Aliarumque Occidentis Linguarum. Vol. II. Pars I. Wien 1799.

173

## HERMENEUTICI.

174

*prophetarum*, videlicet Chronotaxis Prophetarum, et Regum *Juda et Israel*, quod vero *Linea* dicitur, Lectionarium est non modo Prophetarum, sed etiam Evangeliorum et Epistolarum Officij sacri de Tempore per annum, notatis simul Evangelistarum concordantiis.

Thecam anticam Codicis interne vestit Membrana continens Instrumentum a Notario Nicolao nato Job. Ermoldi clero Bremensi confectum vordis 1338. quo testatur, *Henricum dictum Swachusen rectorem capelle pallacij Archiep. Bremensi opidi Staden.* coram se et testibus *frederico odile Buccen Clerico dicto de domo Sandi Anscharii et Willermo de Essen* recitasse Literas datas 1335. Buxtehude a Johanne rectore ecclie in Ostia ejusd. Dioec. coram testibus *Job. de Bileuelde thesaurario Hamburg.* Bertoldo de Cesterulete Milite ac hermanno capellano ibidem, quibus negat suas esse alias Literas, quarum occasione *Johannes de Hoya presbiter Bremensi.* *Ericum Elefum Hildensem.* et *Prepositum Hamburgensem* cum nonnullis alijs Honorabilibus viris excommunicatum fecit in nonnullis Ecclesijs publice nunciari. Atque hoc quidem Instrumentum integrum est; at quod thecam posticam vestit, multum mutilatum. Patet agi de Appellatione Proconsulum et Consulum *Hamburgensum* ad Sedem Apostolicam contra Interdictum *Erici Praepositi et Capituli ejusdem Civitatis. Anni*, qui exprimuntur,

funt 1336. et 38. Notarii vero nomen *Hinricus dictus vincke Rabeburgen. Dyoc.*

## CXIV.

Codex chartaceus lat. Sec. XV. R. 2093 Folior. 176. f. primum lineis longis, dein per duas columnas exaratus, rubroque distinctus inscribitur I. *Distinctiones magistri alani.* Mirum, quam diversis Titulis Opus istud *avenditorum* per Codices feratur; legas enim *Summam Quot Modis, Oculum S. Scripturae, Compendium utriusque Testamenti, Oraculum S. Scripturae, Tractatum de diversis Vocabulorum Significationibus.* Ita jure suo sibi videbantur agere Librarii, quando Autores lucubrationes suas propriis designare nominibus negligissent. De *Alano* saepius dixi, extatque *Dissertatio peculiaris Oudini T. II. col. 1388.* Praesentis Operis Dicatio ad *Hermengaldum dei gratia S. Egidij Abbatem*, quae incipit: *Cum mundus diuersis olim prudentum floreret uirtutibus &c. frivilis argutiis scatet. Paullo maturior Prologus, in quo propositum sibi esse dicit: theologorum verborum significationes distinguere, metaphorarum rationes assignare, occultas troporum positio- nes in lucem reducere, ut liberior ad Sacram paginam pandatur introitus.* Id quod deinceps ordine Alphabeti exequitur incipiendo ab *Anima, Animale, Animal, Aqua, Abiussus &c.* et in *Zyma, Zyzania, Zona, Zelare* terminando. Qua methodo Antiquiores plures inde ab